

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я МОЗ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ (ГРУЗІЯ)
РИЗЬКИЙ ПІВНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ЛАТВІЯ)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ (ЛАТВІЯ)
WORLD ASSOCIATION FOR POSITIVE AND TRANSCULTURAL PSYCHOTHERAPY
(НІМЕЧЧИНА)
DARE INNOVATIONS (УГОРЩИНА)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ПЕТРИЧЕЙКА
ХАШДЕУ (МОЛДОВА)
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я: МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, ПСИХОЛОГІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ»

28 травня 2026 року
м. Одеса, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Шнайдер Станіслав Аркадійович – в.о. ректора Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України;
Запорожан Валерій Миколайович – голова Вченої Ради Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України;
Орабіна Тетяна Миколаївна – заступник генерального директора Центру громадського здоров'я МОЗ України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, PhD;
Марічерета Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, голова групи експертів МОЗ за напрямом «Акушерство та гінекологія» – експерт-консультант Міністра охорони здоров'я України, доктор медичних наук, професор, академік НАМН вищої освіти України;
Дідманідзе Ібраїм – керівник Центру мов та інформаційних технологій факультету освіти Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія);
Дьяков Роман – президент правління Ризького північного університету, доктор технічних наук, професор, академік (Латвія);
Волков Владислав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор суспільних наук, доцент (Латвія);
Марошвельді Дора – засновниця та генеральна директорка DARE Innovations;
Врабіс Сільвія – кафедра історії та теорії освіти факультету гуманітарних та педагогічних наук Державного університету «Богдан Петричейку Хашідеу», доктор психологічних наук (Молдова);
Бориц Вікторія Ігорівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук, професор;
Наконечний Олександр Григорович – президент Академії наук вищої школи України, доктор фізико-математичних наук, професор, академік Національної академії наук України;
Труніна Ірина Михайлівна – завідувач кафедри менеджменту і маркетингу Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, доктор економічних наук, професор;
Векшовець Тетяна Андріївна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, директор ННЦ «Бізнес-школа НМУ імені О. О. Богомольця», доктор медичних наук, професор;
Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;
Храпкіна Валентина Валентинівна – професор кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор економічних наук, професор;
Бабієнко Володимир Володимирович – завідувач кафедри гігієни, медичної екології та громадського здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Литвиненко Ольга Дмитрівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор психологічних наук, професор;
Сердюк Людмила Захарівна – головний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П. Р. Чамати Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор;
Халік Олена Олександрівна – завідувач кафедри психології Університету Короля Данила, кандидат психологічних наук, доцент;
Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

С 91 **Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, психологія та комунікація:** Міжнародна наукова конференція. За заг. ред. проф. В. Г. Марічерета, 28 травня 2026 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2026. 452 с.
ISBN 978-966-397-640-2

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти.

УДК 351.77-048.35(062.552)

© Одеський національний медичний університет, 2026
ISBN 978-966-397-640-2
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2026

Порушення харчування дітей в умовах воєнного стану як проблема громадського здоров'я Рожнова Анастасія Михайлівна, Стоянова Альона Петрівна	256
Розлади харчової поведінки як проблема громадського здоров'я Стогнієнко Єлизавета Станіславівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	258
Використання комбінації консервативних методів фізичної терапії у дітей шкільного віку зі сколіозом Ткач Олег Федорович.....	261
Ефективність механізмів реалізації політики ВООЗ «Здоров'я для всіх» у системі громадського здоров'я України Шанигін Антон Вікторович.....	265
Профілактика природно-осередкових захворювань в системі громадського здоров'я Шевчук Тетяна Ігорівна, Хлєстова Світлана Святославівна, Горбатюк Світлана Михайлівна.....	269

СЕКЦІЯ 6. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ТА КОМУНІКАЦІЯ В КРИЗОВИХ УМОВАХ ТА УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Теоретичні засади дослідження життєстійкості та тривоги у сучасній психології Литвиненко Ольга Дмитрівна, Меркулова Анна Валеріївна	273
Професійне вигорання медичних працівників в умовах війни та їх соціально-психологічна підтримка Миколайчук Ірина Павлівна	277
Гумор і креативність як взаємодоповнюючі ресурси психологічної адаптації до кризових подій у дорослих Халік Олена Олександрівна, Дружкова Ірина Сергіївна, Тихонов Євген Дмитрович	282
Книготерапія як інструмент формування та підтримки психічного здоров'я Александрова Вікторія Анатоліївна	285
Кризові стани особистості як предиктори агресивної та кримінальної поведінки Аркуша Лариса Ігорівна, Чернов Олександр Віталійович.....	290
Конфлікт професійних та освітніх пріоритетів: аналіз академічної етики працюючих студентів у кризових умовах Власик Любов Йосипівна, Гарасим Анна Андріївна	294

Література:

1. Грузева Т. С., Іншакова Г. В. Громадське здоров'я дітей в умовах воєнного стану. *Україна. Здоров'я нації*. 2023. № 3. С. 10–16.
2. UNICEF Child nutrition in emergencies. New York : UNICEF, 2023. 52 p.
3. Black R. E., Victora C. G., Walker S. P. et al. Maternal and child undernutrition and overweight in low-income and middle-income countries. *The Lancet*. 2013. Vol. 382. P. 427–451.
4. Monteiro C. A., Cannon G., Levy R.B. et al. Ultra-processed foods and the nutrition transition. *Public Health Nutrition*. 2018. Vol. 21. P. 5–17.
5. Holick M. F. Vitamin D deficiency. *New England Journal of Medicine*. 2007. Vol. 357. P. 266–281.
6. World Health Organization Adolescent mental health and nutrition. Geneva : WHO, 2022. 47 p.
7. Ministry of Health of Ukraine Реформа системи шкільного харчування в Україні : аналітичні матеріали. Київ, 2024. 39 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-69>

РОЗЛАДИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ ЯК ПРОБЛЕМА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Стогнієнко Єлизавета Станіславівна

здобувачка вищої освіти

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Рожнова Анастасія Михайлівна

старший викладач кафедри гігієни, медичної екології

та громадського здоров'я

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

У сучасному світі проблема розладів харчової поведінки набуває все більшого поширення та стає важливою складовою громадського здоров'я. Швидкий розвиток соціальних мереж, постійний вплив стандартів краси, психологічне навантаження та стрес значно впливають на ставлення людини до власного тіла та харчування. Особливо вразливими до таких порушень є підлітки та молоді люди, оскільки саме у цьому віці

формується самооцінка та сприйняття себе. Розлади харчової поведінки негативно впливають не лише на фізичний стан людини, а й на психічне здоров'я, соціальну адаптацію та якість життя загалом. Саме тому дана проблема розглядається не тільки як індивідуальна, а і як важлива медико-соціальна проблема суспільства [1, с. 14].

Розлади харчової поведінки – це група психічних порушень, пов'язаних із неправильним ставленням до їжі, маси тіла та зовнішнього вигляду. До найбільш поширених форм належать нервова анорексія, нервова булімія та компульсивне переїдання. Нервова анорексія характеризується навмисним обмеженням прийому їжі через сильний страх набрати вагу. Людина має спотворене уявлення про власне тіло і навіть при критично низькій масі тіла вважає себе повною. Такий стан супродуктується значним виснаженням організму, порушенням обміну речовин, роботи серця, гормональними збоями та іншими небезпечними ускладненнями [2, с. 45].

Нервова булімія проявляється періодичними нападами переїдання, після яких людина намагається позбутися спожитої їжі шляхом викликання блювання, прийому проносних препаратів, голодування або надмірних фізичних навантажень. Подібна поведінка призводить до порушень роботи шлунково-кишкового тракту, серцево-судинної системи, ушкодження зубної емалі та розвитку психологічної залежності від контролю маси тіла. Компульсивне переїдання характеризується втратою контролю над кількістю спожитої їжі без подальших спроб її позбутися. Внаслідок цього часто виникають ожиріння, цукровий діабет другого типу, серцево-судинні захворювання та інші хронічні патології [3, с. 112].

Причини виникнення розладів харчової поведінки є комплексними та включають психологічні, соціальні й біологічні фактори. Однією з головних причин є психологічні труднощі, зокрема низька самооцінка, депресія, тривожні розлади, емоційна нестабільність та хронічний стрес. Часто людина починає контролювати харчування як спосіб впоратися з внутрішніми переживаннями або отримати відчуття контролю над власним життям. Значний вплив на формування РХП мають соціальні мережі та сучасна медіакультура. У багатьох джерелах популяризується образ «ідеального тіла», який часто є недосяжним та нереалістичним. Постійне порівняння себе з моделями, блогерами або іншими людьми викликає невдоволення власною зовнішністю, що може стати причиною жорстких дієт, голодування або інших небезпечних методів контролю ваги. Особливо негативно це впливає на підлітків, які є більш чутливими до думки оточення [4, с. 88].

Важливу роль відіграє також сімейне середовище. Постійна критика зовнішності, надмірний контроль харчування у дитинстві, конфлікти в сім'ї або психологічне насильство можуть сприяти розвитку порушень

харчової поведінки. Окрім цього, існує і біологічна схильність до розвитку таких розладів. Деякі наукові дослідження підтверджують роль генетичних факторів та порушення роботи нейромедіаторів головного мозку у виникненні РХП [2, с. 48].

Розлади харчової поведінки мають серйозні наслідки для фізичного здоров'я людини. Тривале голодування або недостатнє харчування можуть призводити до виснаження організму, анемії, дефіциту вітамінів і мінералів, порушення функції серця та внутрішніх органів. У жінок часто виникають гормональні порушення та проблеми репродуктивної системи. У випадках переїдання значно підвищується ризик розвитку ожиріння, артеріальної гіпертензії, цукрового діабету та захворювань серцево-судинної системи. Окрім фізичних ускладнень, РХП негативно впливають на психічне здоров'я людини. У пацієнтів часто спостерігаються депресія, тривожність, почуття провини, соціальна ізоляція та зниження самооцінки. Людина може уникати спілкування з оточенням, втрачати інтерес до навчання чи роботи. У тяжких випадках можливі суїцидальні думки та поведінка. Особливо небезпечною є нервова анорексія, оскільки вона має один із найвищих рівнів смертності серед психічних захворювань [1, с. 18].

Проблема розладів харчової поведінки має велике значення для громадського здоров'я, оскільки впливає не лише на окрему людину, а й на суспільство в цілому. Зростання кількості людей із РХП призводить до збільшення витрат на медичне лікування, психологічну допомогу та реабілітацію. Також це впливає на працездатність населення та якість життя суспільства. Важливе значення має профілактика розладів харчової поведінки. Перш за все необхідно формувати у населення правильне уявлення про здорове харчування та здорове ставлення до власного тіла. У навчальних закладах доцільно проводити інформаційні лекції та бесіди щодо безпеки жорстких дієт, впливу соціальних мереж на самооцінку та важливості психічного здоров'я. Велику роль у профілактиці відіграє сім'я, яка повинна підтримувати людину та уникати критики зовнішності [5, с. 31].

Не менш важливою є своєчасна психологічна допомога. Раннє виявлення симптомів розладів харчової поведінки значно підвищує ефективність лікування та зменшує ризик тяжких ускладнень. Лікування РХП потребує комплексного підходу за участю лікарів, психологів, психотерапевтів та дієтологів. Отже, розлади харчової поведінки є серйозною проблемою громадського здоров'я, яка потребує уваги з боку суспільства та системи охорони здоров'я. Вони негативно впливають на фізичний і психічний стан людини, можуть призводити до тяжких ускладнень та значно погіршують якість життя. Для зменшення поширення таких розладів необхідно проводити профілактичну роботу,

підвищувати рівень обізнаності населення та забезпечувати доступ до психологічної і медичної допомоги.

Література:

1. Москаленко В. Ф. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. Вінниця : Нова Книга, 2013. 560 с.
2. Гавенко В. Л., Бітенський В. С., Кожевнікова В. О. Психіатрія та наркологія : підручник. Київ : ВСВ «Медицина», 2015. 512 с.
3. Профілактика розладів харчової поведінки у підлітків: метод. рекомендації / МОЗ України. Київ, 2017. 24 с.
4. Петренко О. М. Соціальні мережі як чинник формування аддиктивної поведінки молоді. *Вісник Одеського національного університету. Психологія*. 2019. Т. 24, вип. 2. С. 87–95.
5. Владимірова І. М. Сучасні виклики громадського здоров'я в Україні. *Журнал сучасної медицини*. 2021. № 3. С. 12–18.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-70>

ВИКОРИСТАННЯ КОМБІНАЦІЇ КОНСЕРВАТИВНИХ МЕТОДІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗІ СКОЛІОЗОМ

Ткач Олег Федорович

аспірант кафедри дитячої хірургії

*Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова
м. Вінниця, Україна*

Актуальність теми. Деформація хребта, що формує порушення постави у кожної четвертої дитини в Україні, є актуальною проблемою серед патологій опорно-рухового апарату (до 15% у структурі патології) в педіатричній популяції, і яка має тенденцію до свого збільшення [1, с. 175].

Сколіоз є одним із найпоширеніших ортопедичних захворювань дитячого віку. За даними ВООЗ, частота патології становить від 2% до 3% населення Землі, та характеризується тривимірним викривленням хребта у трьох площинах: сагітальній, фронтальній та горизонтальній, латеральним відхиленням осі хребта та ротацією хребців в фронтальній площині [8, с. 52]